

Radiologie

CT colonografie

CT-onderzoek (computertomografie) van de dikke darm

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Afspraak

Wij verwachten u op ..... dag
..... - ..... - 20 ..... om..... uur op de afdeling radiologie van

- Alrijne Ziekenhuis Leiden, routenummer 36
- Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp, routenummer 173

U kunt zich melden bij de balie.

Wij verzoeken u 10 minuten voor de afspraaktijd aanwezig te zijn.

Vergeet u niet uw legitimatiebewijs (paspoort, rijbewijs of identiteitsbewijs) en het pasje van uw zorgverzekering mee te nemen. Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts, etc.) gewijzigd, meldt u dit dan bij de patiëntenregistratie in de hal op de begane grond van het ziekenhuis.

Uw behandelend arts heeft voor u een CT colonografie aangevraagd. Dit is een röntgenonderzoek van de dikke darm. In deze folder staan, naast de gang van zaken bij het onderzoek, ook aanwijzingen over de wijze waarop u zich op het onderzoek moet voorbereiden. Voor het slagen van het onderzoek is het van groot belang dat u zich nauwkeurig aan deze aanwijzingen houdt

Zwangerschap

Röntgenonderzoek kan vooral tijdens de eerste maanden van de zwangerschap schadelijk zijn voor het ongeboren kind. Indien u zwanger bent of zou kunnen zijn, is het belangrijk dat u dit aan de medewerker van de balie of Medisch Beeldvormings- en Bestralingsdeskundige (MBB'er) laat weten.

Belangrijk!

U gebruikt uw medicijnen zoals u dat gewend bent, tenzij uw arts iets anders heeft gezegd. Een klein slokje water is daarbij toegestaan. Als u lithium (bijvoorbeeld Priadel) gebruikt, kunt u bij diarree last krijgen van misselijkheid en tremor (trillen). Daarom raden wij u aan ruim voor het starten van het dieet (1-2 weken) uw arts of psychiater te raadplegen over een aanpassing van uw dosis lithium gedurende korte tijd.

Vorbereiding

Voor het onderzoek moet de darm helemaal schoon zijn. Hiertoe volgt u één dag voor het onderzoek een dieet volgens het schema dat u in deze folder vindt.

U moet de dag voor het onderzoek de laxemiddelen (Phosphoral) innemen die u van ons heeft meegekregen. Wij raden u aan om deze dag in de buurt van een toilet te blijven, omdat de voorbereiding diarree veroorzaakt.

Daarnaast krijgt u een orale contrastvloeistof, E-Z-CAT, mee naar huis.

Het dieet en inname contrastvloeistof

Het dieet begint u op de dag voorafgaand aan het onderzoek. Zie voor instructie over het dieet en de inname van de contrastvloeistof pagina 3 en 4.

Het dieet en de inname van contrastvloeistof

Let op: het volgende dieet dient u **te beginnen op de dag voorafgaand aan het onderzoek.**

Als uw **afspraak vóór 12 uur 's middags** is dan moet u de instructies voor een ochtendafspraak volgen (zie onder).

Als uw **afspraak ná 12 uur 's middags** is dan moet u de instructies voor een middagafspraak volgen (zie de volgende pagina).

Ochtendafspraak (08.00 - 12.00 uur)

Ontbijt (dag voorafgaand aan het onderzoek)

U mag voor het ontbijt en ook de rest van de dag tot aan het onderzoek geen vast voedsel eten, maar alleen maar 'heldere vloeistof' nuttigen, dat wil zeggen: koffie, thee, limonade, vruchtensap, heldere bouillon (zonder stukjes vlees of groente).

Neem om circa 07.00 uur uw eerste dosis laxermiddel Phosphoral:

Verdun de inhoud van één fles (45 ml) in een half glas (ruim 100 ml) koud water.

Neem hierna tenminste nog één vol glas water of 'heldere vloeistof'.

Drink hierna en de hele verdere dag nog zoveel mogelijk 'heldere vloeistoffen', om het vocht dat verloren gaat met de ontlasting aan te vullen.

Lunch

Drink tenminste drie volle glazen 'heldere vloeistof' of water.

Auondeten

Drink om circa 18.00 uur het flesje E-Z-CAT (het hele flesje van 225 ml onverdund).

Neem de laatste dosis laxermiddel Phosphoral: verdun de inhoud van één fles (45 ml) in een half glas (ruim 100 ml) koud water.

Neem hierna tenminste nog één vol glas water of 'heldere vloeistof'.

Ontbijt (dag van het onderzoek)

U mag 'heldere vloeistof' of water drinken.

Middagafpraak (12.00 uur - 17.00 uur)

Lunch (dag voorafgaand aan het onderzoek)

Eet om circa 13.00 uur als middageten een lichte snack, bijvoorbeeld een boterham of soep.

U mag na het middageten geen vast voedsel meer innemen tot aan uw ziekenhuisafpraak.

U mag na het middageten alleen nog maar 'heldere vloeistof' nuttigen, dat wil zeggen: koffie, thee, limonade, vruchtensap, heldere bouillon (zonder stukjes vlees of groente).

Gedurende de middag mag u zoveel water of 'heldere vloeistof' innemen als u dat wenst.

Avondeten

Drink om circa 19.00 uur één flesje E-Z-CAT (het hele flesje van 225 ml onverdund).

Neem aansluitend uw eerste dosis laxermiddel Phosphoral:

verdunt u de inhoud van één fles (45 ml) in een half glas (ruim 100 ml) koud water.

Neem hierna tenminste nog één vol glas water of 'heldere vloeistof'.

Drink de verdere avond en volgende dag nog zoveel mogelijk 'heldere vloeistoffen', om het vocht dat verloren gaat met de ontlasting aan te vullen.

Ontbijt (dag van uw onderzoek)

Neem om circa 07.00 uur uw laatste dosis laxermiddel Phosphoral:

verdun de inhoud van één fles (45 ml) in een half glas (ruim 100 ml) koud water.

Neem hierna tenminste nog één vol glas water of 'heldere vloeistof'.

U mag tot aan het onderzoek naar eigen wens water of 'heldere vloeistof' drinken.

Het onderzoek

Op de afgesproken tijd meldt u zich bij de receptie van de afdeling radiologie. U neemt vervolgens plaats in de wachtkamer, waar een MBB'er u komt halen.

Bij het onderzoek met de computertomograaf maken we gebruik van röntgenstralen. Van deze stralen merkt u tijdens het onderzoek niets. Onder normale omstandigheden kan het risico van deze stralen worden verwaarloosd.

U wordt gevraagd om voor het onderzoek nog een keer naar het toilet te gaan, het is belangrijk dat de darmen zo schoon mogelijk zijn.

In de onderzoekskamer wordt u gevraagd om op de onderzoekstafel te gaan liggen.

Om onbewogen beelden te verkrijgen, wordt voor het onderzoek een medicijn ingespoten in een ader in de arm, zodat de peristaltiek (= de knijpende beweging) van de dikke darm wordt stilgelegd. Hiervoor wordt het medicijn Buscopan gebruikt. Bent u allergisch voor Buscopan of mag u geen Buscopan gebruiken wegens glaucoom (verhoogde oogbeldruk), prostaathypertrofie en tachycardie (hartritmestoornissen), meldt u dit dan vóór het onderzoek bij uw behandelend arts.

Buscopan kan tijdelijk wazig zien en een droge mond veroorzaken.

Soms is het noodzakelijk een jodiumhoudend contrastmiddel via de ader in uw arm in te spuiten. Als u allergisch bent voor jodium, meldt u dit dan vóór het onderzoek bij uw behandelend arts.

Om uw dikke darm op de röntgenfoto zichtbaar te maken, brengt de MBB'er via een slangetje in de anus CO² in uw darm. Door de ingebrachte CO² kunt u tijdens het onderzoek een wat opgeblazen gevoel in de buik krijgen.

De CO² wordt vrij snel door het lichaam opgenomen en u ademt het gewoon weer uit.

Tijdens het maken van de scan schuift de onderzoektafel langzaam door de ring. **Het is belangrijk dat u tijdens het onderzoek stil blijft liggen.** De scan mislukt namelijk als u beweegt.

Als de CT-scanner opnamen maakt, hoort u een zoemend geluid.

Wanneer de foto's zijn gemaakt, kunt u zo nodig van het toilet gebruik maken.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt twintig tot dertig minuten.

Na het onderzoek

Meestal kunt u meteen na het onderzoek weer naar huis. Wij raden u echter aan het ziekenhuis niet te verlaten voordat uw darmen weer tot rust zijn gekomen.

Mocht u na het onderzoek (tijdelijk) wazig zien, dan kunt u uiteraard niet zelfstandig naar huis rijden.

Zorgt u ervoor dat in dat geval iemand u kan komen ophalen.

Het kan voorkomen dat u na het onderzoek nog enige tijd een wat onaangenaam gevoel in de buik houdt. U hoeft zich daarover geen zorgen te maken. Vindt u dat dit gevoel te lang aanhoudt, dan kunt u contact met ons opnemen.

Uitslag

De radioloog beoordeelt de foto's waarna hij uw behandelend arts een verslag van de bevindingen opstuurt. U krijgt de uitslag van uw behandelend arts.

Verhinderend

Mocht u verhinderd zijn, wilt u dit dan tijdig doorgeven aan de afdeling Radiologie van de locatie waar het onderzoek plaatsvindt. Het telefoonnummer vindt u aan het eind van deze folder. Als u niet tijdig afbelt, zijn wij genooddacht de tijd die voor u is gereserveerd in rekening te brengen. U ontvangt hiervoor een nota van het ziekenhuis.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de medewerker van de afdeling radiologie of aan de MBB'er.

De afdeling radiologie van Alrijne Ziekenhuis Leiden is van maandag tot en met vrijdag tussen 08.30 en 16.30 uur te bereiken via telefoonnummer 071 517 8330.

De afdeling radiologie van Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp is van maandag tot en met vrijdag tussen 08.30 en 16.30 uur te bereiken via telefoonnummer 071 582 8071.

Over Alrijne Zorggroep

Op onze locaties in Leiden, Leiderdorp, Alphen aan den Rijn, Katwijk en Sassenheim, bieden wij de beste zorg dichtbij aan iedere patiënt. En dat doen we samen: met patiënten die de regie over hun eigen leven voeren, met deskundige en betrokken medewerkers, in samenwerking met huisartsen en andere zorgverleners. Voor meer informatie over Alrijne Zorggroep kunt u terecht op www.alrijne.nl. Volg ons ook op Twitter @alrijne en Facebook.

Geef uw mening!

Op www.zorgkaartnederland.nl kunt u aangeven hoe u de zorg in Alrijne Ziekenhuis heeft ervaren. Op deze manier kunt u ons helpen de kwaliteit van zorg nog verder te verbeteren.